

1059

M.A. (Economics) Fourth Semester**MAECO-403 & 404 [Opt. (iv-b)]: Economics of Financial Markets and Institutions****(In all mediums)****Time allowed: 3 Hours****Max. Marks: 80**

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Attempt any ten of the following:-

- a) What do you mean by transparency in financial markets?
- b) What do you mean by new issue market?
- c) What do you mean by resource pooling role of financial markets?
- d) What do you mean by debenture?
- e) What do you mean by optimal capital structure?
- f) What do you mean by index linked bonds?
- g) What do you mean by gilt edged securities?
- h) What do you mean by systematic risk?
- i) What do you mean by portfolio diversification?
- j) What do you mean by insider information?
- k) What do you mean by arbitrage?
- l) What do you mean by contra stocks?
- m) What do you mean by zero coupon bonds?
- n) What do you mean by cyclical stocks?
- o) What do you mean by scrip-less trading?

(10x2)

UNIT – I

- II. What are the main functions of financial markets? Examine the structure of financial market in India. (15)
- III. What do you mean by weighted average cost of capital? Examine the steps involved in the computation of weighted average cost of capital. (15)

UNIT – II

- IV. What are the different sources of risk associated with investment? Explain the method which can be used for the measurement of risk. (15)
- V. What do you mean by mutual funds? What are their functions? Examine the different types of mutual fund schemes. (15)

UNIT – III

- VI. What are the assumptions of capital asset pricing model? Examine the significance of capital asset pricing model in investment decisions. (15)
- VII. Comment upon the direction of recent reforms in the financial sector in India. Do you think that these reforms can achieve the desired results? (15)

UNIT – IV

- VIII. What are the salient features of foreign exchange market? Examine its significance for the global economy. (15)
- IX. Who are the major participants in the foreign exchange market? Examine their role and responsibilities. (15)

x-x-x

(2)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ 1 ਜੋ ਕਿ ਅਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ਤਥਾ ਭਾਗ (1-4) ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ, ਸਭੀ ਮੇਂ ਸੇ ਕੁਲ ਪਾੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_*

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਹੀਂ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਉਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੇਂ:-

- (ਕ) ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਮੇਂ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਖ) ਨਯੇ ਮੂਦ੍ਰੇ ਵਿਧਾਨ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਗ) ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਕੀ ਸੰਸਾਧਨ ਪ੍ਰਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਘ) ਆਧ ਪਤ੍ਰ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਙ) ਇਸ਼ਤਮ ਪ੍ਰੰਤੀ ਸੰਰਚਨਾ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਚ) ਸੂਚਕਾਂਕ ਸੇ ਜੁਡੇ ਬਾਨਡ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਛ) ਗਿਲਟ ਧਾਰ ਪ੍ਰਤਿਭੂਤਿ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਜ) ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਜੋਖਿਮ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਝ) ਪੋਰਟਫੋਲਿਓ ਵਿਵਿਧੀਕਰਨ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਞ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਨਕਾਰੀ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਟ) ਅਨੁਵਿਧਾਨ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਠ) ਵਿਪਰੀਤ ਸ਼ੇਯਰ ਕਾ ਕਥਾ ਅਰਥ ਹੈਂ?
- (ਡ) ਜੀਰੋ ਕੂਪਨ ਬਾਨਡ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਫ) ਚਕ੍ਰੀਯ ਸ਼ੇਯਰ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?
- (ਭ) ਸ਼ੇਯਰ ਰਹਿਤ ਵਪਾਰ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ?

ਭਾਗ-1

2. ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਯ ਕਥਾ ਹੈਂ? ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਕਾ ਰਚਨਾ ਕਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਜੇ।

3. ਪ੍ਰੰਤੀ ਕੇ ਭਾਰਤ ਔਸਤ ਮੂਲਯ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ? ਇਸਕੀ ਗਣਨਾ ਮੇਂ ਸਮਿਲਿਤ ਸਭੀ ਸੋਧਾਂ ਕਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਜੇ।

ਭਾਗ-2

4. ਨਿਵੇਸ਼ ਸੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜੋਖਮਾਂ ਕੇ ਵਿਭਿਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਥਾ ਹੈਂ? ਜੋਖਮ ਕੋ ਮਾਪਨੇ/ਆਕਲਨ ਕੇ ਲਿਏ ਕੌਨ ਸੀ ਵਿਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਆ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈਂ? ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜੇ।

5. ਮਯੂਚਲ (ਪਾਰਸਪਰਿਕ) ਨਿਧਿ ਸੇ ਆਪ ਕਥਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ? ਇਸਕੇ ਕਾਰਯ ਕਥਾ ਹੈਂ? ਵਿਭਿਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮਯੂਚਲ ਫੰਡ ਯੋਜਨਾਓਂ ਕਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਜੇ।

ਭਾਗ-3

6. ਪ੍ਰੰਤੀਗਤ ਪਰਿਸੰਪਤਿ ਕੀਮਤ ਨਿਧਾਰਨ ਮਾਡਲ ਕੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਕਥਾ ਹੈਂ? ਨਿਵੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਨ ਮੇਂ ਇਸਕੇ ਮਹਤਵ ਕਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਜੇ।

7. ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਵਿਧੀ ਖੇਤਰ ਮੇਂ ਤਤਕਾਲੀਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਕੀ ਦਿਸ਼ਾ ਪਰ ਟਿਧੀ ਲਿਖਿਏ। ਕਥਾ ਆਪ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਸੇ ਵਾਛਿਤ ਪਰਿਧਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਏ ਜਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ?

ਭਾਗ-4

8. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਨਿਧਿ ਵਿਧਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਥਾ ਹੈਂ? ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਕੇ ਲਿਏ ਇਸਕੇ ਮਹਤਵ ਕਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਜੇ।

9. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਨਿਧਿ ਵਿਧਾਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਗੀਦਾਰ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਉਨਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਔਰ ਉਤਰਦਾਇਕਤਾ ਕਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਜੇ।

*_**_*

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_*

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- (ੳ) ਵਿੱਤ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਅ) ਨਵੇਂ ਮਸਲੇ ਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ੲ) ਵਿੱਤ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਸੰਸਥਾਪਨ ਪ੍ਰਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਸ) ਰਿਣ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਹ) ਇਸ਼ਤਮ ਪ੍ਰੰਤੀ ਸੰਰਚਨਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਕ) ਸੂਚਕਾਂਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਾਂਡ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਖ) ਗਿਲਟ ਪਾਰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਗ) ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਜੋਖਮ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਘ) ਪੋਰਟਫੋਲਿਓ ਵਿਵਿਧੀਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਙ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਨਕਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਚ) ਅੰਤਰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਛ) ਵਿਪਰੀਤ ਸ਼ੇਅਰ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- (ਜ) ਜੀਰੋ ਕੂਪਨ ਬਾਂਡ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਝ) ਚਕ੍ਰੀਯ ਸ਼ੇਅਰ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (ਞ) ਸ਼ੇਅਰ ਬਰੀਰ ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

ਭਾਗ-1

2. ਵਿੱਤ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੰਮ ਕੀ ਹੈ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ।

3. ਪ੍ਰੰਤੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਔਸਤ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਮੇ ਕੀ ਹਨ? ਜੋਖਮ ਦੇ ਆਕਲਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋ।

5. ਮਯੂਚਲ ਫੰਡ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਇਸਦੇ ਕੀ ਕਾਰਜ ਹਨ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਯੂਚਲ ਫੰਡ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

6. ਪ੍ਰੰਤੀਗਤ ਪਰਿਸੰਪਤੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਮਾਡਲ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਨਿਵੇਸ਼ ਫੰਡਸ ਲਈ ਇਸਦੇ ਮਹਤਵ ਦੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ।

7. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲੀਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਛਿਤ ਪਰਿਧਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਭਾਗ-4

8. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਨਿਧਿ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਇਸਦੇ ਮਹਤਵ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ।

9. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਨਿਧਿ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਂਝੀਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ।

*_**_*